

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

La proiect. nr. 36 din ob. 02.1
CPS
CJ.
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1447 din 16.04 2014
La nr. CJ10-124 din 02 aprilie 2014

Doamnei Raisa APOLSCHII,
Președintele Comisiei juridice,
numiri și imunități

Stimată doamnă APOLSCHII,

prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (elaborat de către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei în scopul ajustării legislației la prevederile Legii nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități).

Anexă: 12 file.

Cu respect,
director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>802</u>
<u>17</u> / <u>04</u>	20 <u>14</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Legea 806/1991, Legea 1225/1992, Legea 1544/1993, Legea
243/1994, Legea 271/1994, Legea 338/1994, Legea 411/1995,
Codul fiscal, Codul electoral, Codul civil, Codul de procedură
civilă, Codul transporturilor auto, Codul contravențional, precum
și alte acte legislative)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Majoritatea prevederilor proiectului se referă la ajustarea legislației în vigoare la prevederile Legii nr. 60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, fiind propusă substituirea terminologiei învechite cu cea nouă.

De asemenea prin proiect se propune operarea modificărilor în Codul electoral, Codul civil și Codul de procedură civilă în scopul acordării dreptului de a alege persoanelor recunoscute incapabile. Dreptul de a alege al persoanei declarate incapabile se va exercita personal. Concomitent, persoana declarată incapabilă va fi în drept să conteste hotărîrea instanței judecătorești prin care a fost declarată incapabilă în condițiile prevăzute de legislație.

Autorul propune de a obliga agentul transportator de a asigura adaptarea mijloacelor de transport în comun aflate în circulație la necesitățile persoanelor cu dizabilități. O asemenea obligație va reveni și căii ferate, care va trebui să adapteze cel puțin un vagon și stațiile principale de tren pentru a permite accesul persoanelor cu dizabilități care utilizează fotoliu rulant și să marcheze prin pavaj tactil contrastant căile spre peroanele de îmbarcare, ghișee sau alte utilități.

Nerespectarea acestor obligații va atrage după sine răspunderea contravențională a persoanelor vinovate.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

Totodată, unele modificări din proiect sînt în contradicție cu prevederile legislației în vigoare, iar propunerile de stabilire a sancțiunilor în Codul contravențional sunt necorespunzătoare. Mai detaliat ne vom expune în compartimentul „Evaluarea în fond a proiectului”.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

În nota informativă autorul menționează că pentru realizarea prevederilor proiectului nu sînt necesare mijloace financiare suplimentare de la bugetul de stat. Totuși, la implementarea prevederilor proiectului ce țin de amenajarea și adaptarea mijloacelor de transport în comun auto, electric urban, aerian, naval, și feroviar, pentru a asigura accesul și folosirea acestora de către persoanele cu dizabilități, vor fi necesare surse suplimentare din bugetul de stat, însă cuantumul acestora nu este estimat de către autor.

Concomitent, înzestrarea stațiilor de oprire în tranzit pe rutele de autobuze urbane și suburbane cu mijloacele de informare audio de asemenea necesită cheltuieli considerabile, care urmează a fi suportate de autoritățile administrației publice locale.

Ținem să menționăm că potrivit lit. a), alin. (5), art. 11 din Legea nr. 847 – XIII din 20 mai 1996 privind sistemul bugetar și procesul bugetar, nici un proiect de lege, altul decît privind modificări la legea bugetară anuală, care are drept urmare majorarea cheltuielilor bugetului de stat sau reducerea veniturilor bugetului de stat nu poate fi examinat de Parlament, dacă acesta nu include sursa reală de acoperire a pierderilor, în scopul menținerii nivelului deficitului bugetar stabilit. Astfel, urmează să se identifice mijloacele financiare pentru implementarea prevederilor proiectului.

Nota informativă urmează să fie completată cu informație exhaustivă în acest sens, în caz contrar, prevederile proiectului nu vor avea acoperire financiară.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Deși la general proiectul este în favoarea persoanelor cu dizabilități, totuși unele prevederi prejudiciază interesele acestora.

Astfel, în urma adoptării proiectului în componența formațiunilor Protecției Civile în mod obligatoriu vor fi incluse persoane cu dizabilități severe și accentuate, ceea ce nu este justificat în viziunea noastră.

De asemenea, autorul propune majorarea gradului de incapacitate de muncă de la 25 % la 35 %, care acordă dreptul asiguratului la o indemnizație de invaliditate acordată lunar pe toată perioada în care beneficiază de pensie de invaliditate din sistemul public de asigurări sociale, în conformitate cu prevederile art. 16 din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756-XIV din 24 decembrie 1999. Astfel, va fi restrîns numărul beneficiarilor de indemnizație.

Concomitent, în lipsa unei justificări, autorul propune excluderea din categoria beneficiarilor, care cad sub incidența Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, a persoanei, aflate în căutarea unui loc de muncă după o perioadă de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I, a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani) sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și mai mult).

Totodată, în urma adoptării proiectului nu se va achita alocația de integrare sau de reintegrare profesională șomerilor cărora le-a expirat perioada de invaliditate de gradul I sau II sau le-a încetat perioada de îngrijire a unui membru de familie invalid de gradul I sau a unui copil invalid (în vîrstă de pînă la 16 ani), sau a unei persoane de vîrstă înaintată (75 de ani și

mai mult), prevăzută de art. 34 din Legea 102/2003.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Art. XII din proiect

Autorul propune excluderea lit. b) din alin. (1) al art. 13 din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997, care stabilește restricții la vot persoanelor recunoscute incapabile prin hotărîrea definitivă a instanței de judecată.

Această propunere contravine prevederilor art. 24 din Codul civil care prevede că asupra persoanei declarate incapabilă de către instanța de judecată se instituie tutela. Actele juridice în numele acesteia se încheie de către tutore. Astfel, în urma unei tulburări psihice, persoana nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale, ceea ce și servește motiv pentru declararea acesteia ca fiind incapabilă.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude art. XII din proiect.

Pct. 1. al art. XXVII din proiect

Prin proiect se propune completarea alin. (1) al art. 23 din Cod civil în scopul neadmiterii lipsirii sau limitării capacității de folosință și de exercițiu din motivul dizabilității persoanei, ceea ce contravine prevederilor art. 24 din Codul civil, potrivit căruia dizabilitatea mentală este temei pentru declararea persoanei incapabile, asupra căreia se instituie tutela și actele juridice în numele acestei persoane se încheie de către tutore.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude pct. 1 al art. XXVII din proiect.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Pct. 2 al art. VII din proiect

Prin proiect se propune expunerea art. 56 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 în redacție nouă. Astfel, determinarea incapacității temporare de muncă se va efectua de către instituțiile medico – sanitare la solicitarea angajatorului. În viziunea noastră această prevedere limitează dreptul persoanei de a se adresa instituției medico – sanitare pentru determinarea incapacității temporare de muncă. Există riscul refuzului angajatorului de a solicita de la instituția medico – sanitară determinarea incapacității temporare de muncă a angajatului său, în cazul dat autorul nu prevede posibilitatea adresării directe a angajatului, lăsînd la discreția angajatorului necesitatea determinării incapacității temporare de muncă.

Recomandarea: Recomandăm autorului în alin. (1) al art. 56 din proiect de a substitui cuvîntul „angajatorului” cu cuvîntul „angajatului”.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Pct. 2 al art. V din proiect

Alineatul (8) al articolului 22 din Legea nr. 271-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la protecția civilă stabilește că în componența formațiunilor Protecției Civile se includ în mod obligatoriu cetățenii Republicii Moldova; bărbați – în vîrstă de la 18 la 60 ani, femei în vîrstă de la 18 la 55 de ani, cu excepția invalizilor de gradul I și II, femeilor gravide și celor care au copii sub 8 ani. Autorul propune de a exclude din alin. (8) cuvintele „invalizilor de gradul I și II”. În viziunea noastră includerea obligatorie în componența formațiunilor Protecției Civile a persoanelor cu dizabilități severe și accentuate este o cerință excesivă pentru aceste, la îndeplinirea căreia vor fi nevoiți să depună un efort substanțial din cauza stării de sănătate.

Recomandarea: Recomandăm autorului în alin. (8) al art. 22 din Legea 271/1994 cuvintele „invalizilor de gradul I și II” de substituit cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe și accentuate”.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Pct. 3 al art. XXXXVII din proiect

Se propune completarea Codului contravențional cu articolul nou 53/1 „Încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități”. Dispoziția articolului are un caracter foarte general, fiind propusă sancționarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități, garantate prin Constituție și prin alte legi. Lipsa preciziei compromise aplicabilitatea adecvată a normei propuse și oferă cîmp pentru interpretări preferate și/sau comportament discreționar din partea responsabililor de aplicare. Mai mult decît atît, încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități deja se sancționează în baza articolelor 54/2, 65/1, 71/1 din Codul contravențional, precum și va fi sancționată în baza articolelor noi propuse în proiect.

Totodată, sancțiunea articolului prevede amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și persoanelor juridice, cu privarea în toate cazurile de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la jumătate de an pînă la un an. Însă art. 35 din Codul contravențional prevede că sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvîrșirea contravenției sau în cazul în care contravenția reprezintă o încălcare a regulilor de desfășurare a acestei activități. Concomitent, privarea de dreptul de a desfășura anumite activități sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude pct. 3 al art. XXXXVII din proiect.

Pct. 6. al art. XXXXVII din proiect

Autorul propune completarea art. 65/1 din Cod contravențional cu un alineat nou, potrivit căruia va fi sancționată neasigurarea persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu legislația în vigoare, de către persoanele responsabile, cu materiale educaționale, inclusiv cu editări prin sisteme alternative de comunicare (în sistemul Braille, în variantă sonoră, în limbaj simplu și ușor de înțeles) a literaturii artistice, a manualelor școlare, a materialelor didactice și a altor mijloace de instruire.

Conform alin. (3) al art. 32 din Legea 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități statul, prin intermediul Ministerului Educației, altor autorități publice centrale și locale competente, garantează asigurarea persoanelor cu dizabilități cu material didactic și instructiv, inclusiv cu material pentru nevăzători (în sistem Braille), pentru slabvăzători (cu litere pronunțate), literatură în variantă sonoră, inclusiv cu sisteme auditive pentru învățarea în grup, asigurarea transpunerii în limbaj mimico-gestual pentru persoanele cu deficiențe de auz, în perioada pregătirii profesionale (inclusiv în perioada orientării, formării și reabilitării profesionale), a educației, instruirii și perfecționării, conform legislației.

Însă, potrivit art. 17 din Cod contravențional autoritățile și instituțiile publice nu pot fi trase la răspundere contravențională.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude pct. 6. al art. XXXXVII din proiect

Pct. 9 al art. XXXXVII din proiect

Prin alin. (2) al art. 221/1 din proiect se propune tragerea la răspundere contravențională a persoanelor juridice de drept public sau de drept privat, precum și persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice care nu au asigurat adaptarea, nu au rezervat și nu au asigurat semnalizarea prin semnul internațional a cel puțin 4% din numărul total al

locurilor de parcare, dar nu mai puțin de 2 locuri, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilități locomotorii în spațiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum și în cele organizate. Norma propusă contravine articolului 17 din Codul contravențional, potrivit căruia autoritățile și instituțiile publice nu pot fi trase la răspundere contravențională.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a revedea redacția pct. 9 al art. XXXVII din proiect în vederea excluderii din subiecții contravenției a autorităților publice.

9. Alte obiecții

Pct. 2 al art. IV din proiect

Prin proiect se propune completarea art. 26 din Legea presei nr. 243-XII din 26 octombrie 1994 cu un alineat nou, care stipulează că încălcarea prevederilor Legii presei se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Este de menționat că redacția actuală a articolului 26 este învechită, deoarece Codul contravențional și Codul penal nu prevăd răspunderea persoanelor oficiale, însă este răspunderea persoanelor fizice, persoanelor cu funcții de răspundere și persoanelor juridice. Astfel, considerăm necesar ajustarea articolului 26 la prevederile legislației în vigoare.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a expune art. 26 în redacție nouă.

Pct. 14 al art. XXXVII din proiect

Autorul propune în alin. (1) al art. 410 din Codul contravențional ca sintagma „art. 246-260” de substituit cu sintagma „art. 245-260/1”.

Art. 245 din Codul contravențional este din domeniul contravențiilor ce atentează la regimul din transporturi, examinarea căruia ține de competența Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum nu poate fi atribuită în competența Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

Recomandarea: Recomandăm autorului în pct. 14 al art. XXXVII din proiect cifra „245” de a substitui cu cifra „246”.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

 Tatiana Pavalachi
inspector superior
15 Aprilie 2014

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

Anexa la raportul de expertiză anticorupție

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea 806/1991, Legea 1225/1992, Legea 1544/1993, Legea 243/1994, Legea 271/1994, Legea 338/1994, Legea 411/1995, Codul fiscal, Codul electoral, Codul civil, Codul de procedură civilă, Codul transporturilor auto, Codul contravențional, precum și alte acte legislative)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art. XII din proiect	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Autorul propune excluderea lit. b) din alin. (1) al art. 13 din Codul electoral nr. 1381-XIII din 21 noiembrie 1997, care stabilește restricții la vot persoanelor recunoscute incapabile prin hotărârea definitivă a instanței de judecată. Această propunere contravine prevederilor art. 24 din Codul civil care prevede că asupra persoanei declarate incapabilă de către instanța de judecată se instituie tutela. Actele juridice în numele acesteia se încheie de către tutore. Astfel, în urma unei tulburări psihice, persoana nu poate conștientiza sau dirija acțiunile sale, ceea ce și servește motiv pentru declararea acesteia ca fiind incapabilă.	Recomandăm autorului de a exclude art. XII din proiect.
2	Pct. 1. al art. XXVII din proiect	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Prin proiect se propune completarea alin. (1) al art. 23 din Cod civil în scopul neadmiterii lipirii	Recomandăm autorului de a exclude pct. 1 al art.

			sau limitării capacității de folosință și de exercițiu din motivul dizabilității persoanei, ceea ce contravine prevederilor art. 24 din Codul civil, potrivit căruia dizabilitatea mentală este temei pentru declararea persoanei incapabile, asupra căreia se instituie tutela și actele juridice în numele acestei persoane se încheie de către tutore.	XXVII din proiect.
3	Pct. 2 al art. VII din proiect	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative	Prin proiect se propune expunerea art. 56 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411-XIII din 28 martie 1995 în redacție nouă. Astfel, determinarea incapacității temporare de muncă se va efectua de către instituțiile medico – sanitare la solicitarea angajatorului. În viziunea noastră această prevedere limitează dreptul persoanei de a se adresa instituției medico – sanitare pentru determinarea incapacității temporare de muncă. Există riscul refuzului angajatorului de a solicita de la instituția medico – sanitară determinarea incapacității temporare de muncă a angajatului său, în cazul dat autorul nu prevede posibilitatea adresării directe a angajatului, lăsînd la discreția angajatorului necesitatea determinării incapacității temporare de muncă.	Recomandăm autorului în alin. (1) al art. 56 din proiect de a substitui cuvîntul „angajatorului” cu cuvîntul „angajatului”.
4	Pct. 2 al art. V din proiect	Stabilirea condițiilor dificile de realizat	Alineatul (8) al articolului 22 din Legea nr. 271-XIII din 9 noiembrie 1994 cu privire la protecția civilă stabilește că în componența formațiunilor Protecției Civile se includ în mod obligatoriu cetățenii Republicii Moldova; bărbați – în vîrstă de la 18 la 60 ani, femei în vîrstă de la 18 la 55 de ani, cu excepția invalizilor de gradul I și II, femeilor gravide și celor care au copii sub 8 ani. Autorul	Recomandăm autorului în alin. (8) al art. 22 din Legea 271/1994 cuvintele „invalizilor de gradul I și II” de substituit cu cuvintele „persoanelor cu dizabilități severe și accentuate”.

			propune de a exclude din alin. (8) cuvintele „invalizilor de gradul I și II”. În viziunea noastră includerea obligatorie în componența formațiunilor Protecției Civile a persoanelor cu dizabilități severe și accentuate este o cerință excesivă pentru aceste, la îndeplinirea căreia vor fi nevoiți să depună un efort substanțial din cauza stării de sănătate.	
5	Pct. 3 al art. XXXXVII din proiect	Lipsa responsabilității clare a persoanelor și autorităților	<p>Se propune completarea Codului contravențional cu articolul nou 53/1 „Încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități”. Dispoziția articolului are un caracter foarte general, fiind propusă sancționarea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor cu dizabilități, garantate prin Constituție și prin alte legi. Lipsa preciziei compromise aplicabilitatea adecvată a normei propuse și oferă cîmp pentru interpretări preferate și/sau comportament discreționar din partea responsabililor de aplicare. Mai mult decît atît, încălcarea drepturilor fundamentale ale persoanelor cu dizabilități deja se sancționează în baza articolelor 54/2, 65/1, 71/1 din Codul contravențional, precum și va fi sancționată în baza articolelor noi propuse în proiect.</p> <p>Totodată, sancțiunea articolului prevede amendă de la 100 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, amendă de la 400 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere și persoanelor juridice, cu privarea în toate cazurile de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la jumătate de an pînă la un an. Însă art. 35 din Codul</p>	Recomandăm autorului de a exclude pct. 3 al art. XXXXVII din proiect.

			<p>contravențional prevede că sancțiunea privării de dreptul de a desfășura o anumită activitate poate fi aplicată în cazul în care activitatea a fost folosită la săvârșirea contravenției sau în cazul în care contravenția reprezintă o încălcare a regulilor de desfășurare a acestei activități. Concomitent, privarea de dreptul de a desfășura anumite activitate sau privarea de dreptul de a deține anumite funcții poate fi aplicată de instanța de judecată pentru un termen de la 3 luni la un an.</p>	
6	Pct. 6. al art. XXXXVII din proiect	Confundare/dublare a tipurilor de răspundere juridică pentru aceeași încălcare	<p>Autorul propune completarea art. 65/1 din Cod contravențional cu un alineat nou, potrivit căruia va fi sancționată neasigurarea persoanelor cu dizabilități, în conformitate cu legislația în vigoare, de către persoanele responsabile, cu materiale educaționale, inclusiv cu editări prin sisteme alternative de comunicare (în sistemul Braille, în variantă sonoră, în limbaj simplu și ușor de înțeles) a literaturii artistice, a manualelor școlare, a materialelor didactice și a altor mijloace de instruire.</p> <p>Conform alin. (3) al art. 32 din Legea 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități statul, prin intermediul Ministerului Educației, altor autorități publice centrale și locale competente, garantează asigurarea persoanelor cu dizabilități cu material didactic și instructiv, inclusiv cu material pentru nevăzători (în sistem Braille), pentru slabvăzători (cu litere pronunțate), literatură în variantă sonoră, inclusiv cu sisteme auditive pentru învățarea în grup, asigurarea transunerii în limbaj mimico-gestual pentru</p>	Recomandăm autorului de a exclude pct. 6. al art. XXXXVII din proiect

			<p>persoanele cu deficiențe de auz, în perioada pregătirii profesionale (inclusiv în perioada orientării, formării și reabilitării profesionale), a educației, instruirii și perfecționării, conform legislației.</p> <p>Însă, potrivit art. 17 din Cod contravențional autoritățile și instituțiile publice nu pot fi trase la răspundere contravențională.</p>	
7	Pct. 9 al art. XXXXVII din proiect	Confundare/dublare a tipurilor de răspundere juridică pentru aceeași încălcare	<p>Prin alin. (2) al art. 221/1 din proiect se propune tragerea la răspundere contravențională a persoanelor juridice de drept public sau de drept privat, precum și persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice care nu au asigurat adaptarea, nu au rezervat și nu au asigurat semnalizarea prin semnul internațional a cel puțin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de 2 locuri, pentru parcare gratuită a mijloacelor de transport pentru persoanele cu dizabilități locomotorii în spațiile de parcare de pe lângă clădirile de utilitate publică, precum și în cele organizate. Norma propusă contravine articolului 17 din Codul contravențional, potrivit căruia autoritățile și instituțiile publice nu pot fi trase la răspundere contravențională.</p>	<p>Recomandăm autorului de a revedea redacția pct. 9 al art. XXXXVII din proiect în vederea excluderii din subiecții contravenției a autorităților publice.</p>
8	Pct. 2 al art. IV din proiect	Alte obiecții	<p>Prin proiect se propune completarea art. 26 din Legea presei nr. 243-XII din 26 octombrie 1994 cu un alineat nou, care stipulează că încălcarea prevederilor Legii presei se sancționează în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Este de menționat că redacția actuală a articolului 26 este învechită, deoarece Codul contravențional și Codul penal nu prevăd răspunderea</p>	<p>Recomandăm autorului de a expune art. 26 în redacție nouă.</p>

			persoanelor oficiale, însă este răspunderea persoanelor fizice, persoanelor cu funcții de răspundere și persoanelor juridice. Astfel, considerăm necesar ajustarea articolului 26 la prevederile legislației în vigoare.	
9	Pct. 14 al art. XXXXVII din proiect	Alte obiecții	Autorul propune în alin. (1) al art. 410 din Codul contravențional ca sintagma „art. 246-260” de substituit cu sintagma „art. 245-260/1”. Art. 245 din Codul contravențional este din domeniul contravențiilor ce atentează la regimul din transporturi, examinarea căruia ține de competența Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum nu poate fi atribuită în competența Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.	Recomandăm autorului în pct. 14 al art. XXXXVII din proiect cifra „245” de a substitui cu cifra „246”.